

naar man har været der, er at, naar blot Folk kjendte lidt mere til Den, end de gjøre, vilde den have noget saa Tiltrækkende for dem, at de vilde nedstætte sig der og kjøbe Gien- domme; ialfald vilde man paa denne Maade tilføre Den den Dygtighed og Energi og de Kapitaler, som den trænger til. Imidlertid har jo Udvalget ikke gjort noget som helst Forslag i saa Henseende. Dets Forslag gaar jo kun ud paa at betænke sig lidt, inden man gaar hen og disponerer over disse Penge, som man rimeligvis daare vilde finde, at man kunde have anvendt bedre i samme Retning. Jeg skal naturligvis henstille til det ærede Thing, om det af, hvad den høitærede Minister fremsatte, om, at Tilskudet muligen kunde være aftagende, vil finde Anledning til at lade Sagen gaa over til 3die Behandling. Udvalget har ikke kunnet konferere om denne Sag, og dette Forslag har ikke foreligget det, hvorfor jeg altsaa ikke ser mig istand til at udtale Noget paa Udvalgets Vegne i saa Henseende. Jeg skal kun ligesom den høitærede Minister udtale, at hvad Udfaldet end bliver, saa tror jeg ikke, at det vil berøre noget Medlem af Udvalget personlig. Udvalget har havt den Forpligtelse at forebygge, at Thinget med luffede Dine skulde gaa ind paa et Forslag som det her foreliggende. Denne Forpligtelse har Udvalget opfyldt, og det har valgt den mildeste Form, som det kunde finde, for at Sagen kunde komme frem under andre Forhold og under en bedre Belysning; det Dv- rige tilhører saa det ærede Thing.

Frederiksen: Jeg tror, at der var meget Begrundet i mange af de Bemærkninger, som vi hørte under den ærede Ordførers interessante Foredrag, saaledes navnlig med Hensyn til Arbejderbefolkningen, og det glæder mig, at der paa dette Punkt nu synes at begynde at gjøre sig en bedre Opfattelse gjældende paa Den. Jeg tror ogsaa, at det i det Væsentlige var rigtigt, naar den ærede Ordfører med Hensyn til Udsørselstolden sagde, at denne i Betragtning af de særlige Forhold, som ere tilfede paa denne lille D, var en Afgift bedre end de fleste andre Afgifter, der kunde blive Spørgsmaal om der. Derimod kan jeg ikke

give den ærede Ordfører Ret i Hovedsagen, som her foreligger, nemlig Spørgsmaalet om Laanet. Naar man, som det forekommer mig, at det ærede Udvalg gjør, erkjender, at man bør komme Den tilhjælp, kan jeg ikke se Andet, end at et saadant Laan er den bedste Form, man kan vælge for en saadan Hjælp. Enhver øieblikkelig Understøttelse vil medføre mange Ulemper og Farer af forskjellig Beskaf- senhed, men Forholdet er et ganske andet med et saadant Laan, som skal forrentes og betales tilbage. Den ærede Ordfører sagde, at naar det blot var dygtige Folk, som kunde saa Kapitalisterne til at fatte Lillid til dem, saa vilde de selv for egen Regning kunne rejse disse Kapitaler. Der er imidlertid en stor Forskjel, om det er Staten, en stor offentlig Indretning med en stor almindelig Garanti, som træder imellem og yder Laanet, eller om det er enkelte Mænd. Naar Staten betinger sig en tilbørlig Rente og sørger for en til- strækkelig Sikkerhed, saa kan retop Staten ved Laan give overordentlig betydelige Bidrag sam- tidigt med, at den ikke offerer Noget som helst derved, thi Staten har lettere ved at saa Laan, og Staten staar ganske anderledes paa Laanemarkedet og frembyder en ganske anden Sikkerhed, end den enkelte Mænd gjør. Den ærede Ordfører henvisse til de engelske, men jeg kunde fristes til at henvisse til et andet meget større engelsk Exempel, der paatræn- ger sig mig, idet det forekommer mig at frem- byde en overordentlig stor Analogi med, hvad der her foreslaas af den danske Finansminister. Jeg sigter her til Laanene til Fordel for det engelske Landvæsen. Det, der her — i dette industridrivende Land — især var Anledning til at besytte, eller lade Publikum betale til Fordel for enkelte Mænd Aar efter Aar, var selvsølgelig Landvæsenproduktterne, og da man nu i England gjorde noget Eignende, som man her har gjort paa vore D, nemlig tog Besktyttelsen bort og ophævede alle de Toldbestem- melser, som man plejer at indbesfatte under Væntvænslen Adbtlovene, saa tog man ganske vist meget fra Landetendomsbesidderne, og hvad gjorde man saa? Det Samme, som her er fore- slaet. I dette England, hvor man er saa vatsom med at overtræde Selbhjælperns Principer ved